

[Handelsministeren.]

hinanden følgende Samlinger her i dette høje Ting; det blev dernæst igen fremsat i det andet høje Ting, og nu staar vi ved en Afslutning. Jeg synes, der ligesom ligger en lille Opmuntring for Rigsdagen i, at vi nu kan faa en Afslutning paa dette Lovgivningsarbejde. Og det har sin Betydning, at man ved Lovforslagets Gennemførelse faar en langt bedre Oversigt over, hvad der faktisk er gældende Lov paa det næringsretlige Omraade. For Øjeblikket har man Loven af 1857, man har enkelte Tillægslove, man har Resolutioner og Domstolsafgørelser o. s. v. at henholde sig til. Og det har sin Betydning, at der nu tilvejebringes langt bedre og klarere Regler paa en Række Punkter, Regler, hvorved Administrationen lettes i sine Afgørelser, og som tillige vil være til Lettelse for det Publikum, hvis Virksomhed tangerer Næringslovens Bestemmelser.

Alt i alt maa jeg skønne, at selv om der ikke ved dette Lovforslags Gennemførelse sker saa gennemgribende Forandringer i de næringsretlige Forhold, som der skete i 1857, da man gennemførte den nuværende Næringslov og derved brød med hele Lavstiden, er alligevel det Lovforslag, der her vedtages, af stor Betydning, og jeg skal, som sagt, anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for Lovforslaget, idet jeg takker for den hurtige Behandling, Landstinget har givet det.

Villemoes: Jeg har med Interesse hørt, hvad den højtærede Handelsminister har fremført overfor det høje Ting med Hensyn til Lovforslagets § 12; men jeg vil dog gerne sige et Par Ord om denne Paragraf. Jeg er forbavset over, at det konservative Folkeparti har accepteret den Ordlyd, som § 12 her har faaet. § 12 lyder jo i al sin Korthed saaledes:

„Spørgsmaalet om offentlige Institutioners Næringsvirksomhed berøres ikke af denne Lov.“

Jeg er personlig imod, at man, naar der nu vedtages en ny Næringslov, ikke faar Stats- og kommunale Institutioners Konkurrenceforhold til det private Erhvervsliv, deres Ret eller Ikke-Ret til at drive Erhvervsvirksomhed, klarlagt. Nu er der jo opnaaet meget stor Enighed om Lovforslaget, og jeg kan sige, at det er jeg meget glad over. Der er mange Punkter i dette Lovforslag, som jeg er glad for, men der er forskellige andre Punkter — rent bortset fra § 12 —, som jeg ikke er saa glad for. Jeg skal dog ikke trække Forhandlingerne i Langdrag, men kun gøre disse Bemærkninger om det

nævnte specielle Spørgsmaal, idet jeg synes, det er kedeligt, at dets Løsning nu bliver skudt ud i Fremtiden. Og jeg vil gerne sige til de tre Partier, som har Answeret for Lovforslagets Affattelse, at denne Paragraf er jeg i hvert Fald imod. Jeg tror ogsaa, jeg tør sige, at hele Venstre er imod denne Affattelse af § 12. Det har jo i øvrigt ogsaa det ærede 10de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) nylig udtalt, idet han sagde, at vi kunde have ønsket en klar Afgørelse paa dette Punkt. Jeg forstaar den højtærede Handelsminister saaledes, at der ikke er forskertset noget ved den Ordning, der her træffes, vi bliver ved det bestaaende. Men det synes jeg ikke er helt tilfredsstillende.

Schovelin: At § 12 i Lovforslaget er formet, som den er, er ganske i Overensstemmelse med det konservative Folkepartis Ønske. Vi har ikke fundet det naturligt i Næringsloven at afgøre Spørgsmaalet om offentlige Institutioners Næringsvirksomhed, dette Spørgsmaal maa i det hele taget løses i Overensstemmelse med Udviklingen gennem Tiderne. Der er Tider, hvor det offentlige fristes — saaledes staar det for mig — til i større Omfang, end det maaske i og for sig er ønskeligt, at paatage sig Dan- nelsen og Ledelsen af Foretagender, der ifølge deres Karakter er Erhvervsforetagender. Der er andre Tider — og disse Tider vil efter min Formening komme snart, de er ikke langt borte —, da Stat og Kommune ganske naturligt paalægger sig en større Begrænsning paa dette Omraade og overlader alle Erhvervsforetagender til privat Virksomhed. Jeg skulde tro, at netop i dette Øjeblik var det vanskeligst at lovgive om hele dette Forhold, fordi forskellige Opfattelser brydes med hinanden. Jeg skulde tro, at naar der kommer en Afklaring i dette Forhold, vil det vise sig at være til Gavn for det private Erhvervsliv, at man ikke nu har truffet en forhastet Afgørelse.

Johannes Jensen: Det ærede 3die Medlem for Iste Kreds (Schovelin) overraskede vistnok hele Tinget ved at fremsætte den Anskuelse, som vi nu hørte. Den staar i diametral Modsetning til det Standpunkt, det ærede Medlems Parti hidtil har haft i denne Sag, baade i Københavns Borgerrepræsentation, her i Rigsdagen og i den store Næringslovskommission. Det er først og fremmest det konservative Folkeparti, der har understreget, at der skulde sættes en vis Bremse for Kommunernes Ret til at drive Næringsvirksomhed. Vi